

SZKOLNY ZESTAW TEMATÓW MATURALNYCH

na 2018 rok
(dla uczniów zdających wg starej formuły)

LITERATURA

1. Przedstaw różnice w ujęciu tego samego motywu biblijnego w literaturze różnych epok.
2. Zjawy, wiedźmy... - na wybranych przykładach literackich omów, jaką funkcję pełnią w literaturze różnych epok.
3. Biografia jako klucz do odczytania twórczości wybranego poety, prozaika. (A. Mickiewicz, F. Kafka, M. Bułhakow, M. Hłasko).
4. Groteska i satyra w literaturze na wybranych przykładach.
5. „Człowiek może być kowalem swojego losu”. Omów na wybranych przykładach z literatury XIX i XX wieku.
6. Tytuł, motto, ostatnia scena jako klucze do interpretacji dzieła. Omów na wybranych przykładach.
7. Motyw dworku w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
8. Motyw oniryczny (snu, wizji, widzenia) w literaturze różnych epok.
9. Miasto - synonim cywilizacji i postępu czy obszar zepsucia i degradacji? Rozważ problem na przykładzie wybranych utworów literackich.
10. Dom rodzinny i jego wpływ na kształtowanie się osobowości wybranych bohaterów literackich.

11. Paraboliczne sposoby ujmowania ludzkiej egzystencji – omów problem na wybranych przykładach literackich.
12. Przedstaw funkcję motywu wędrówki w oparciu o wybrane utwory literackie.
13. Nasi „bracia mniejsi” w literaturze. Omów różne funkcje zwierząt w wybranych utworach literackich.
14. Piękno zwykłych przedmiotów. Omów funkcję motywu, analizując wybrane utwory, lub ich fragmenty.
15. Jan Kochanowski i Zbigniew Herbert o cnocie. Porównaj refleksje obu poetów na wybranych przykładach wierszy.
16. Różnorodne sposoby ukazywania świata realnego socjalizmu. Omów temat, analizując wybrane utwory M. Hłaski i T. Konwickiego.
17. Od Filaretów do Gombrowicza. Przedstaw na wybranych przykładach motyw młodości w literaturze XIX i XX wieku.
18. Literackie portrety ojców i matek. Omów na przykładach utwory różnych epok.
19. Dziennik jako forma literacka. Omów cechy gatunkowe na przykładzie dwóch dowolnych tekstów.
20. Etos inteligenta i jego demaskacja. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literackich.
21. Literacki świat w twórczości Olgi Tokarczuk. Omów na wybranych przykładach.
22. Reportaż w literaturze współczesnej (R. Kapuściński, H. Krall, ...).
23. Kaskaderzy literatury - ich biografie i twórczość (np. A. Bursa, R. Wojacek, E. Stachura).
24. Opisz różnice w kreacji świata przedstawionego w wybranych utworach fantastycznych.
25. Kiedy Bóg staje się adresatem, czyli literackie rozmowy z Bogiem. Omów problem na podstawie wybranych utworów literackich różnych epok.

26. Różnorodny wymiar (sens) cierpienia w życiu człowieka. Omów na wybranych tekstach literackich.
27. Drzewo – świadek, uczestnik życia bohaterów literackich, przedstaw motyw, analizując teksty z różnych epok
28. Postacie fantastyczna - zjawy, nimfy, duchy, upiory u Szekspira i w dziełach romantyków.
29. Motyw wyboru w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
30. Samotność człowieka wśród ludzi i jej przyczyny. Omów problem na podstawie wybranych utworów literackich.
31. Prawda o egzystencji ludzkiej z perspektywy naturalizmu. Omów na przykładach wybranych utworów, w których dostrzegasz konwencję naturalizmu.
32. Bohaterowie w habitach. Portrety księży i zakonników w literaturze różnych epok.
33. „Człowiek jest istotą dramatyczną” (ks. J. Tischner) – bohaterowie literaccy poszukujący fundamentów swej człowieczej tożsamości. Omów na przykładzie utworów, w których „dzieje się ludzki dramat”.
34. Motywy muzyczne w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
35. Wieś we współczesnej literaturze polskiej (np. E. Redliński, T. Nowak, W. Myśliwski). Omów na wybranych przykładach.
36. W poszukiwaniu istoty świata i języka poezji - wybór wierszy B. Leśmiana. Omów na wybranych przykładach.
37. Poezja zwyczajnych spraw i rzeczy – wybór wierszy J. Tuwima. Omów na wybranych przykładach.
38. Fenomen prozy Ryszarda Kapuścińskiego. Przedstaw sylwetkę reportera i wybrane teksty.
39. Etyka Conradowskich bohaterów. Przedstaw na wybranych przykładach literackich.

40. W „Salonie Pierwszej Damy” – wiersze W. Szymborskiej. Omów na wybranych przykładach.
41. Praca w życiu człowieka. Omów temat realizując utwory autorów różnych epok.
42. Literatura faktu związana z wydarzeniami II wojny światowej.
43. Różne realizacje motywu sztuki kulinarnej w utworach literackich. Omów rolę tego motywu w wybranych dziełach.
44. Obraz życia i kultury Żydów polskich w twórczości I.B. Singera.
45. Idealiści i marzyciele w literaturze polskiej. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach różnych epok.
46. Artysta jako bohater literacki. Przedstaw na wybranych przykładach różne realizacje tego motywu.
47. Wierność i zdrada w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
48. Obraz literackich małżeństw w literaturze.
49. *Władca pierścieni* J. R. R. Tolkiena – fenomen literatury czy zwykła bajka dla dorosłych? Omów zagadnienie dokonując analizy i interpretacji tekstu trylogii Tolkiena.
50. Twórczość Jana Kochanowskiego jako wyraz renesansowego poglądu na świat i życie ludzkie.
51. Różnorodność funkcji motywu tańca w wybranych tekstach literackich.
52. Bohaterowie wobec wartości etycznych. Omów na przykładach z literatury wojennej i współczesnej.
53. Alternatywny świat bohatera jako ucieczka od przytłaczającej rzeczywistości - przedstaw na wybranych przykładach z literatury.
54. Wielkie monologi w literaturze. Przedstaw ich wpływ na charakterystykę postaci bohatera, analizując i interpretując wybrane teksty z różnych epok.

55. Światopoglądowe dylematy w kreacji bohaterów literackich. Omów na wybranych przykładach.
56. Porównaj wybrane literackie obrazy niehumanitarnych światów (np. utworów R. Kapuścińskiego, G. Orwella, G. Herlinga-Grudzińskiego, T. Borowskiego lub innych).
57. Różne obrazy przyrody w literaturze. Przedstaw sposoby ich kreowania w wybranych utworach.
58. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
59. Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze. Omów sposoby ich przedstawiania i funkcji w wybranych utworach.
60. Przedstaw i omów postawy patriotyczne w wybranych utworach literatury polskiej doby romantyzmu i pozytywizmu.
61. Relacja rodzice – dzieci, scharakteryzuj zagadnienie interpretując wybrane przykłady literatury polskiej.
62. Na podstawie wybranych utworów literackich przedstaw motyw miłości nieszczęśliwej.

JĘZYK

1. Perswazyjne i demagogiczne funkcje języka na przykładach tekstów propagandowych. Analiza przykładów.
2. Komizm słowny i sytuacyjny – sposoby jego realizacji w wybranych dziełach literackich.
3. Rodzaje i funkcje listu w strukturze różnych gatunków literackich. Omów na przykładzie wybranych tekstów.
4. Przemówienie jako gatunek retoryczny. Analiza wybranych przykładów.
5. Dawny i współczesny język miłosny. Dokonaj analizy wybranych przykładów z literatury, prasy, żywej mowy, listów, pamiętników.
6. Dokonaj analizy materiału językowego w wybranych utworach literackich.
7. Etykieta językowa różnych czasów i środowisk. Zanalizuj wybrane przykłady literackie.
8. Najśłynniejsze monologi z wybranych dramatów różnych epok. Porównaj język i styl wypowiedzi bohaterów.
9. Moda językowa. Analiza przykładów, próba wartościowania tej tendencji.
10. Indywidualizacja językowa bohaterów wybranych dzieł literackich.
11. Zróżnicowanie języka bohaterów „Lalki” B. Prusa.
12. Wykorzystanie języka potocznego w prozie i poezji M. Białoszewskiego.

13. Prawda i kłamstwo w języku. Omów mechanizmy sposoby manipulacji językiem na zebranych materiale językowym i literacki.
14. Językowy obraz miłości w tekstach kultury popularnej i literaturze wysokiego obiegu. Omów na przykładzie wybranych utworów, przysłów, utartych związków frazeologicznych i „skrzydlatych słów”.
15. Językowe kreacje. Analiza tekstów, których indywidualny styl staje się rozpoznawczym znakiem firmowym ich autora.

KORESPONDENCJA SZTUK

1. Powstaniec w literaturze pięknej i sztukach plastycznych. Omów sposób kreacji tej postaci w wybranych dziełach.
2. Arkadia i realizm wsi polskiej. Przedstaw różne sposoby ukazywania wsi w literaturze i innych dziełach sztuki
3. Świat małych miasteczek w prozie B. Schulza i obrazach M. Chagalla. Porównaj utwory literackie i obrazy.
4. Deformacja świata w literaturze i sztuce malarskiej dwudziestolecia międzywojennego. Omów analizując dzieła literackie (surrealizm, dadaizm).
5. Surrealizm jako zjawisko w literaturze, sztuce, filmie. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
6. Portret Sarmaty w literaturze, malarstwie i sztuce filmowej.
7. Różnorodne ujęcia motywu pożegnania w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
8. Portret władcy w literaturze i sztuce. Omów sposoby kreacji tej postaci w wybranych dziełach.
9. Krajobraz i jego funkcje w poezji, prozie i malarstwie romantycznym.
10. Fascynacja Tatrami w literaturze i sztuce Młodej Polski.
11. Inspirująca rola Biblii w sztuce europejskiej. Omów temat na podstawie wybranych tekstów kultury.
12. Dom rodzinny. Omów motyw rodziny w literaturze i sztuce.
13. Motyw labiryntu w tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
14. Motyw zwierciadła w wybranych tekstach kultury.
15. Zaprezentuj obraz rewolucji w tekstach kultury.
16. Wzorce przeżywania miłości w kulturze europejskiej. Omów na przykładach wybranych tekstów kultury.
17. Postmodernizm w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
18. Motyw tańca w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
19. „Historie z życia wzięte”... bohaterowie Reymonta w literackich i filmowych kreacjach.

20. Impresjonizm w literaturze i sztuce przełomu wieków.
21. Postać ojca w literaturze i sztuce na przestrzeni wieków.
22. Surrealizm w tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
23. Motyw sarmatyzmu w piosenkach Jacka Kaczmarskiego.
24. Motyw anioła w literaturze i sztuce różnych epok.
25. Motyw artysty w różnych tekstach kultury.
26. Motyw buntu w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
27. Obraz kobiety fatalnej w tekstach kultury różnych epok..
28. Jak „rodzą się” zbrodniarze? Wykaż, że literatura i film są źródłem wiedzy o wpływie różnych czynników na degenerację jednostki.
29. Negatywny bohater, czarny charakter. Porównaj sposoby kreowania postaci wykorzystując celowo wybrane teksty kultury z różnych epok.
30. Fascynacja średniowieczem w literaturze i sztuce, omów temat analizując wybrane dzieła.
31. Motyw upadku bohatera w „Gwiezdnym wojnach”.
32. Na podstawie wybranych przykładów porównaj literacki i filmowy wizerunek wampirów.
33. Psychologiczny portret mordercy na podstawie literatury i filmu.